

Praha 23.5.2011
čj. SRS 037182/2011

Oblastní odbor SRS
Ztracená 1099/10
161 00, Praha 6

Zpráva č. 8 oblastního odboru PRAHA o výskytu škodlivých organismů a poruch za období od 16.5.–22.5.2011

1. Počasí

V tomto období byl nejchladnější první sledovaný den, kdy ranní teploty byly 5 °C, odpolední 14 °C. Poté došlo k oteplení na ranních 10 °C až 12 °C a odpoledních 24 °C až 27 °C. Během sledovaného období převládalo sucho a teplo. Srážky byly převážně lokálního bouřkového charakteru. Místy v oblasti napršelo až 30 mm, některá místa však zůstala beze srážek. Nejteplejším dnem byla neděle s odpoledními teplotami až 27 °C. Celkově převládalo hezké, májové počasí.

2. Výskyt škodlivých organismů a poruch

Pomrzlé dřeviny začaly obrůstat. Na jabloních a hrušních, které byly v době mrazů v květu, zůstaly na stromech rezavé květy a částečně poškozené listy. U dokvétajících stromů opadávají zčernalé plůdky. Ve chmelu se dokončuje zavádění, v řepkách končí postřiky proti šešulovým škůdcům, v obilninách probíhá ochrana proti listovým houbovým chorobám, v kukuřici probíhá postemergentní ochrana proti plevelům.

OBILNINY

Déšť celkově zapůsobil na obilniny příznivě, přesto vláhové podmínky zůstávají pro růst obilnin stále zhoršené. Povrchová vrstva ornice je většinou tvrdá a rozpukaná. Nedostatek vláhy se nejvíce projevuje u jarních ječmenů. Rostliny v ohniscích žloutnou.

PŠENICE OZIMÁ (RF 31-51 BBCH)

Z odebraných vzorků na virózy (6 lokalit) z obvodu Kladno byl potvrzen výskyt **virové zakrslosti pšenice (Wheat dwarf virus, WDV)** pouze u jednoho vzorku z lokality Libochovičky.

Další střední výskyty **padlí pšenice (Blumeria graminis)** pozorovány lokálně v okrese Kladno (Poštovice, Přelíc, Tuchlovice). Sledováno bylo zejména na bázích rostlin a na 2. listu shora. Slabé výskyty zjištěny plošně ve všech obvodech oblasti.

Další slabé výskyty **helmintosporiové světle hnědé skvrnitosti (Drechslera tritici-repentis)** pozorovány v okrese Kladno (Pozdeň 19.5.), a to převážně na spodních listech.

První výskyt **tečkované listové skvrnitosti pšenice (Mycosphaerella graminicola)** pozorován v okrese Příbram (Bubovice, Kosova Hora, Vysoká Pec, 20.5.). Na Kladensku (19.5) výskyty zjištěny plošně. Drží se ve slabé intenzitě na spodních listových patrech.

Fungicidní ochranu je třeba usměrnit podle vývoje počasí. Ošetřuje se zpravidla od fáze objevení se posledního listu BBCH 37 do BBCH 51 (metání). Zásahy se současně provádí proti celému komplexu

listových chorob. Při rozhodování o konkrétním termínu ošetření je vhodné zohlednit rovněž předpokládaný počet ošetření. S cílem oddálit vznik rezistence je nutné střídát fungicidy s odlišným mechanismem působení.

V okrese Kutná Hora (Suchdol, Miskovice, 16.5.) a Příbram (Bubovice, Vysoká Pec, 16.5) pozorovány první slabé výskyty **mšice střemchové (*Rhopalosiphum padi*)**. Další slabé výskyty pozorovány i na Kolínsku a Čáslavsku.

První výskyt dospělců **třásnokřídlých (*Thysanoptera*)** na mladých listech byl pozorován v okrese Kladno (Tuchlovice, 18.5.).

V porostech na okrese Kladno (19.5.) byly plošně, ale ve slabém výskytu zjištěny v listech miny způsobené housenkami **obaleče obilního (*Cnephasia pumicana*)**.

V celé oblasti pozorovány plošné výskyty larev **kohoutka modrého (*Oulema gallaeciana*)** a **kohoutka černého (*Oulema melanopus*)** ve slabé intenzitě.

Pozorování vajíček a larev se provádí ve fázi 32-37 BBCH. Pokud je vyhlýchých larev méně než 50%, pozorování se opakuje po týdnu do doby, než se zjistí 50% vyhlýchých larev.

Přímá ochrana spočívá v použití přípravků na ochranu rostlin na základě monitorování škůdce smýkáním a vizuálním pozorováním výskytu vajíček a larev. V případě středního výskytu (od 0,3 do 0,7 dospělců na 1 smyk) lze očekávat, že za příznivých podmínek může počet vajíček a larev překročit ekonomický práh škodlivosti, který nastává při výskytu 0,6 a více vajíček a larev na jednu odnož. Chemické ošetření se provádí v době, kdy je z vajíček vyhlýchých více jak 50 % larev.

JEČMEN OZIMÝ (RF 45–65 BBCH)

Střední výskyty **padlí ječmene (*Blumeria graminis*)** pozorovány v okrese Beroun (Zdice, Hředle, 20.5.) na spodních patrech rostlin, slabé výskyty pozorovány plošně po celé oblasti.

Hodnotí se 20 rostlin (odnoží) při úhlopříčném průchodu porostem (10 míst x 2 rostliny = 20 rostlin). Z každé rostliny se vybere vždy jedna průměrně vzrostlá, plodná odnož. Místa odběru rostlin jsou rovnoměrně rozmístěná podél trasy průchodu. Hodnotí se napadení rostlin, tj. určí se počet rostlin (odnoží) s příznaky výskytu padlí ječmene (kupky nebo mycelium) na listové čepeli a pochvě. Z počtu kontrolovaných odnoží a počtu napadených odnoží se vypočítá procento napadených rostlin (odnoží). Ošetřují se porosty při indexu napadení vyšším než 10 %. Obvykle od růstové fáze 30 BBCH. Fungicidní ošetření se provádí v kombinaci proti celému komplexu listových chorob. Je třeba střídát skupiny fungicidních účinných látek s cílem oddálit vznik rezistence patogena. Fungicidní ošetření se provádí v kombinaci proti komplexu listových chorob obvykle od růstové fáze BBCH 30. Je třeba střídát skupiny fungicidních účinných látek s cílem oddálit vznik rezistence patogena.

První slabé výskyty **mšice střemchové (*Rhopalosiphum padi*)** v porostech pozorovány v okrese Příbram (Vysoká Pec, 16.5.).

Na listech byly plošně po celé oblasti pozorovány vajíčka a larvy brouků **kohoutka modrého (*Oulema gallaeciana*)** a **kohoutka černého (*Oulema melanopus*)**. Všechna pozorování ve slabých výskytech.

JEČMEN JARNÍ (RF 29–45 BBCH)

Opět po celé oblasti lokálně pozorováno slabé napadení **padlím ječmene (*Blumeria graminis*)** na rostlinách. Střední výskyty sledovány v okrese Kladno (Pchery, Přelíc, 19.5.).

Fungicidní ochranu je třeba usměrnit podle vývoje počasí. Ošetřuje se zpravidla od fáze BBCH 37. Zásahy se provádí zároveň proti celému komplexu listových chorob. Při rozhodování o konkrétním termínu ošetření je vhodné zohlednit rovněž předpokládaný počet ošetření. S cílem oddálit vznik rezistence je nutné střídát fungicidy s odlišným mechanismem působení.

Střední výskyt **sít'ovité a okrouhlé skvrnitosti ječmene (*Pyrenophora teres*)** pozorován v okrese Kladno (Pchery, Přelíc, 19.5.), v okrese Příbram pak na některých neošetřených porostech.

V okrese Kladno (Skůry, Pchery, 19.5.) zjištěn výskyt min na listech s housenkami **obaleče obilního (*Cnephasia pumicana*)**.

Larvy **kohoutka modrého (*Oulema gallaeciana*)** a **kohoutka černého (*Oulema melanopus*)** pozorovány plošně na okrese Kladno (19.5.).

LUSKOVINY

HRÁCH SETÝ (RF 34-51 BBCH)

Na Berounsku (Neumětely, 20.5.) pozorovány první slabé výskyty imag **kyjatyky hrachové (*Acyrtosiphon pisum*)** v porostech.

Preventivní ochrana spočívá v používání zdravého osiva, správné agrotechnice, v dodržování zásad střídání plodin (odstup v osevním sledu 4-5 let), výběr pozemku a regulace zaplevelení. Přímá ochrana spočívá v moření osiva a insekticidním ošetření, které je třeba zahájit nejpozději při zjištění prvního výskytu.

OLEJNINY

Jen lokálně se zatím projevuje drobné poškození porostů mrazem, a to částečným propadem šešulí. V současnosti se dokončuje ošetření proti šešulovým škůdcům.

ŘEPKA OZIMÁ (RF 65–71 BBCH)

První slabý výskyt **fómového černání stonků řepky (*Leptosphaeria maculans*)** pozorován v okrese Příbram (Orlov, 20.5.).

První výskyty larev v šešulích **bejlomorky kapustové (*Dasyneura brassicae*)** byly zjištěny v okrese Beroun (Chlustina, Praskolesy, 19.5.) a Kladno (Bratronice, Drnov, 19.5.). Střední výskyt dospělců opět pozorován v okrese Kutná Hora (Suchdol, 20.5.). Slabé výskyty sledovány v celé oblasti. V současné době se dokončuje ochrana.

Výskyt dospělců na rostlinách se pozoruje 2x týdně od začátku květu do konce květu na 50-ti rostlinách. Kritické číslo je 1 samička na 4 rostliny.

První slabý výskyt **mšice zelné (*Brevicoryne brassicae*)** pozorován v okrese Kutná Hora (Suchdol, 19.5.)

MÁK SETÝ (RF 27-35 BBCH)

Na sledovaných porostech v okrese Beroun nebyla **mšice maková (*Aphis fabae*)** zatím pozorována.

OKOPANINY

BRAMBOR (RF 02-31 BBCH)

Zjištěn první slabý výskyt **mandelinky bramborové (*Leptinotarsa decemlineata*)** v okrese Mladá Boleslav (Dobrovice - Týnec, 19.5.) na zahradě drobného pěstitele.

KUKUŘICE (RF 12-17 BBCH)

Porosty jsou lokálně mírně zpožděné a prožloutlé. Je to důsledek mrazu z předminulého období.

ŘEPA CUKROVKA (RF 14-31 BBCH)

Stále pozorována pouze vajíčka **květilky řepné (*Pegomya hyoscyami*)** v celé oblasti ve slabých výskytech na spodní straně listů.

Pozorovány první slabé výskyty **mšice broskvoňové (*Myzus persicae*)** v okrese Kutná Hora (Církvice, 18.5. a Suchdol, 19.5.).

V tomto týdnu nebyla **mšice maková (*Aphis fabae*)** na porostech v oblasti pozorována.

Lokálně v okrese Kladno (Tuchlovice, Zlonice, 19.5.) pozorovány výkusky způsobené housenkami **osenice polní (*Agrotis segetum*)**.

CHMEL

Ve chmelnicích se dokončuje zavádění chmele.

CHMEL (RF 24-28 BBCH)

V okrese Rakovník (Zlonice, 19.5.) probíhá již druhé ošetření proti peronospoře chmelové (*Pseudoperonospora humuli*).

OVOCNÉ DŘEVINY

Jádroviny

JABLOŇ (RF 65-72 BBCH)

V okrese Kutná Hora (Kaňk, 20.5.) byl opět zjištěn silný výskyt obaleče jablečného (*Cydia pomonella*). Střední výskyty pozorovány v okrese Beroun (Stašov 20.5. a Zadní Třebaň 21.5.). Slabé výskyty v okrese Kladno (Kladno, Slaný, 19.5.) a první výskyt v okrese Mladá Boleslav (Březinka, 18.5.). Vše ve feromonových lapácích.

Sledování letu imag do feromonových lapáků se provádí 2x týdně od 10.5. do 15.9. a jednorázově se před sklizní zjišťuje počet napadených plodů.

Signalizace nutnosti a doby ošetření závisí na volbě použitého přípravku. Ovicidy se používají ve dvou až třítydenních intervalech po ukončení květu jabloní, jakmile se zjistí ve feromonových lapácích úlovek 10 a více motýlků na lapák za 3-4 dny. Potřeba ošetření larvicidy se určuje kontrolami kladení škůdce, vizuálními prohlídkami 100 náhodně vybraných plodů. Práh hospodářské škodlivosti jsou 2 vajíčka na 100 náhodně zvolených plodů a k nim přilehlých listů.

Silné výskyty obaleče jabloňového (*Hedya nubiferana*) byly zjištěny ve feromonovém lapáku v okrese Mladá Boleslav (Březinka, 18.5.) Na stejném místě byly ve feromonovém lapáku pozorovány slabé výskyty obaleče zimolezového (*Adoxophyes orana*).

Peckoviny

SLIVONĚ (RF 71-72 BBCH)

Plošně v oblasti zjištěny pouze slabé výskyty obaleče švestkového (*Cydia funebrana*) ve feromonových lapácích.

Silné výskyty housenic pilatky švestkové (*Hoplocampa minuta*) pozorovány v okrese Kolín (Velim, 19.5.) a Kutná Hora (Čáslav, 19.5.).

Ošetření proti dospělcům se zahájí bezprostředně po zjištění prvního výskytu imag na lepkových deskách. Další možností je ošetření líhnoucích se housenic na základě sledování výskytu a vývoje vajíček. Optimální doba pro začátek aplikace nastává v době, kdy se alespoň u 50% vajíček objeví červené oči vyvíjejícího se zárodku. Tomuto stadiu přibližně odpovídá i teplotní suma SET (h)=1900°C měřená od začátku kalendářního roku.

Drobné ovoce

ANGREŠT

První výskyt hnědého padlí angreštu (*Sphaerotheca mors-uvae*) na bobulích byl pozorován v okrese Mladá Boleslav (Březinka, 20.5.) a Beroun (Stašov, 17.5.).

RÉVA VINNÁ (RF 15-53)

Ve feromonových lapácích v okrese Mělník (Mělník, 12.5.) a Beroun (Karlštejn, 18.5.) zjištěn obalečik jednopásný (*Eupoecilia ambiguella*) a obaleč mramorovaný (*Lobesia botrana*) ve slabých výskytech.

Ošetřuje se za 7-8 dní po vyvrcholení letu 1. nebo 2. generace. Proti 1. generaci se ošetřuje jen zcela výjimečně při malé násadě květenství (poškození mrazem, špatná diferenciací) a mimořádně silném výskytu motýlů ve feromonových lapácích. Ošetření proti 2. generaci je účelné zpravidla tehdy, když se při začátku hromadného letu zjistí při 2 až 3 denním intervalu 8-10 dospělců obaleče jednopásého nebo obaleče mramorovaného v průměru na jeden lapač. Trvá-li let motýlů delší dobu (za chladného, deštivého a větrného počasí), je možno ošetření proti 2. generaci zopakovat s přihlédnutím k délce doby účinnosti použitého insekticidu.

Za oblastní odbor Praha zpracoval: Ing. Karel Štefan